

ธรรมานุศาสตร์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

พระอัญญาโกณฑัญญะ

พระอัญญาโกณฑัญญะ เป็นพระอสีติมหาสาวกผู้เป็นเอตทัคคะในด้านรัตตัญญู คือเป็นผู้รู้ธรรมก่อนใครในพระพุทธศาสนา

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประสูติได้ ๕ วัน พระเจ้าสุทโธทนะพระบิดา ได้เชิญพราหมณ์มาทำพิธีทำนายพระลักษณะของพระราชกุมาร โดยให้คัดเลือกพราหมณ์ผู้ทรงวิทยา ๘ คน

ฝ่ายพราหมณ์ ๗ คนแรก ได้ตรวจดูพระลักษณะของพระกุมาร เห็นถูกต้องตามตำรามหาบุรุษลักษณะ จึงยกนิ้วมือขึ้น ๒ นิ้ว เป็นสัญลักษณ์ในการทำนายเป็น ๒ นาย เหมือนกันทั้งหมดคือ ถ้าดำรงอยู่ในเพศฆราวาส จักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ถ้าออกบวช จักได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

โกณฑัญญะพราหมณ์ ได้ตรวจดูพระลักษณะของพระกุมาร ได้ยกนิ้วขึ้นเพียงนิ้วเดียว แล้วกล่าวว่า “พระราชกุมารนี้ จักต้องเสด็จออกบวรพชา และได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

ครั้นกาลเวลาล่วงเลยมาถึง ๒๙ ปี เจ้าชายสิทธัตถะ เสด็จออกบวรพชา โกณฑัญญะพราหมณ์ จึงรีบไปชวนบุตรของพราหมณ์ที่ร่วมทำนายด้วยกันนั้น คือ คือ วัปปะ ภัททิยะ มหานามะ และ อัสสชิ จึงได้นามบัญญัติว่า “ปัญจวัคคีย์” ออกบวช สืบเสาะถามหาพระมหาบุรุษ จนถึงตำบลอุรุเวลาเสนานิคม จึงพากันเข้าไปอยู่เฝ้าทำกิจวัตรอุปัฏฐาก

เมื่อพระมหาบุรุษ ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาอย่างอุกฤษฏ์เป็นเวลาถึง ๖ ปี ก็ยังไม่ได้บรรลุพระโพธิญาณ จึงทรงเลิกละความเพียรด้วยวิธีทรมาณกาย หันมาบำเพ็ญเพียรทางจิต

ฝ่ายปัญจวัคคีย์ ครั้นเห็นพระโพธิสัตว์ละความเพียรนั้นแล้ว ก็รู้สึกหมดหวัง จึงพากันหนีไปพักอาศัยอยู่ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน กรุงพาราณสี

ครั้นพระโพธิสัตว์ ตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว ทรงระลึกถึงปัญจวัคคีย์ ผู้ซึ่งเคยมีอุปการคุณแก่พระองค์เมื่อสมัยทำทุกรกิริยา จึงได้เสด็จพุทธดำเนินไปสู่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ทรงแสดงพระธรรมจักรกัปปวัตตสูตร เป็นปฐมเทศนา เมื่อจบพระธรรมเทศนา โกณฑัญญะ ได้ดวงตาเห็นธรรมว่า “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหมดมีความดับไปเป็นธรรมดา”

เมื่อท่านได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบันแล้ว ท่านได้กราบทูลขออุปสมบท พระพุทธองค์ประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทา นับว่าเป็นพระสงฆ์รูปแรกในโลก

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ